

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 2008 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie zarządzenia środków związanych
z wystąpieniem grypy ptaków**

Na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 grudnia 2007 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem grypy ptaków (Dz. U. Nr 225, poz. 1665) po § 1 dodaje się § 1a – §1d w brzmieniu:

„§ 1a. Kaczki i gęsi inne niż wymienione w ust. 2, kury, indyki, przepiórki, perlice, gołębnie, bażanty i kuropatwy mogą być utrzymywane na otwartej przestrzeni jedynie w miejscu ogrodzonym i zabezpieczonym przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami.

2. Kaczki i gęsi w zakładzie hodowli zarodowej lub zakładzie reprodukcyjnym oraz strusie i inne bezgrzebieniowce mogą być utrzymywane na otwartej przestrzeni, jeżeli:

- 1) zostały trwale oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację;
- 2) będą przebywały na otwartej przestrzeni nie dłużej niż 6 godzin dziennie;
- 3) ich karmienie i pojenie będzie odbywało się w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami;
- 4) podmiot prowadzący zakład zapewni:
 - a) stały dozór uniemożliwiający kontakt kaczek, gęsi, strusi oraz innych bezgrzebieniowców z dzikimi ptakami,
 - b) że kaczki, gęsi, strusie oraz inne bezgrzebieniowce przebywające na otwartej przestrzeni nie będą miały dostępu do otwartych zbiorników wodnych,

- c) stosowanie urządzeń do odstraszenia dzikich ptaków,
- d) że lekarz weterynarii będzie przeprowadzał badanie kliniczne ptaków w stadzie raz w miesiącu, przy czym pierwsze badanie zostanie przeprowadzone przed rozpoczęciem utrzymywania ptaków na otwartej przestrzeni,
- e) że będzie przeprowadzane badanie laboratoryjne w kierunku grypy ptaków wywołanej wirusem grypy A podtyp H5 i H7 co najmniej raz na 2 miesiące, przy czym pierwsze badanie zostanie przeprowadzone przed rozpoczęciem utrzymywania ptaków na otwartej przestrzeni.

3. Podmiot prowadzący zakład hodowli zarodowej lub zakład reprodukcyjny oraz podmiot utrzymujący strusie lub inne bezgrzebieniowce:

- 1) zamierzający utrzymywać ptaki w sposób określony w ust. 2, informuje o tym powiatowego lekarza weterynarii przed rozpoczęciem takiego utrzymywania, podając miejsce oraz liczbę utrzymywanych ptaków;
- 2) przekazuje informację o wynikach badań, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. d i e, powiatowemu lekarzowi weterynarii niezwłocznie po ich otrzymaniu.

4. Badanie, o którym mowa w ust. 2 pkt 4 lit. e, przeprowadza się na próbkach pobranych przez lekarza weterynarii, co najmniej od:

- 1) 15 ptaków z każdego stada – w przypadku kaczek i gęsi,
 - 2) 1 ptaka w stadzie liczącym do 10 sztuk, 10% ptaków w stadzie liczącym od 11 do 50 sztuk i 20% ptaków w stadzie liczącym powyżej 50 sztuk – w przypadku strusi oraz innych bezgrzebieniowców
- w krajowym laboratorium referencyjnym, w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej, prowadzącym badania w tym kierunku.

5. Gołębie mogą być wypuszczane jedynie na loty treningowe lub na loty konkursowe, jeżeli:

- 1) są utrzymywane oddzielnie od innych ptaków;
- 2) ich karmienie i pojenie odbywa się w sposób zabezpieczający paszę i wodę przed dostępem dzikich ptaków oraz ich odchodami.

§ 1b. Podmiot prowadzący zakład hodowli zarodowej lub zakład reprodukcyjny niezwłocznie informuje powiatowego lekarza weterynarii o:

- 1) zmniejszeniu:

- a) spożycia o ponad 20% przez drób utrzymywany w tych zakładach pasz lub wody,
 - b) produkcji jaj o ponad 5% przez co najmniej 2 kolejne dni,
 - c) procentowego wskaźnika przeżywalności o ponad 3% tygodniowo;
- 2) wystąpieniu u drobiu utrzymywanego w tych zakładach objawów klinicznych wskazujących na podejrzenie wystąpienia grypy ptaków, takich jak: duszność, sinica, wybroczyny lub przekrwienie błon śluzowych.

§ 1c. 1. Dopuszcza się, po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii, zorganizowanie targu, wystawy, pokazu lub konkursu z udziałem żywych ptaków.

2. Powiatowy lekarz weterynarii wyraża zgodę, o której mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) podmiot zamierzający zorganizować targ, wystawę, pokaz lub konkurs z udziałem żywych ptaków przedstawi wykaz powiatów, z których będą pochodzić ptaki, z udziałem których zostanie zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs;
- 2) przeprowadzona przez niego analiza ryzyka wykaże, że zorganizowanie targu, wystawy, pokazu lub konkursu z udziałem żywych ptaków nie spowoduje zwiększenia w znacznym stopniu zagrożenia wystąpienia grypy ptaków.

3. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza analizę ryzyka, biorąc pod uwagę status epizootyczny miejsca, w którym ma być zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs z udziałem żywych ptaków oraz miejsc pochodzenia tych ptaków, w szczególności:

- 1) czy miejsca te znajdują się na szlaku migracyjnym ptaków;
- 2) jaka jest odległość tych miejsc od miejsc, w których mogą gromadzić się ptaki wodne;
- 3) gdzie są zlokalizowane zakłady drobiu lub fermy drobiu;
- 4) jaka jest częstotliwość przemieszczania drobiu lub innych ptaków utrzymywanych przez człowieka oraz jaka jest częstotliwość przemieszczania się osób i pojazdów między zakładami drobiu lub fermami drobiu.

4. Powiatowy lekarz weterynarii, przeprowadzając analizę ryzyka w zakresie dotyczącym miejsc pochodzenia żywych ptaków, z udziałem których ma być zorganizowany targ, wystawa, pokaz lub konkurs, bierze pod uwagę informacje o statusie epizootycznym tych miejsc, przekazane mu przez właściwych miejscowo powiatowych lekarzy weterynarii.

§ 1d. Przepisy § 1a - 1c nie dotyczą obszarów, na których na podstawie art. 45 ust. 1 i art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt wprowadzono zakazy lub nakazy, o których mowa w § 1, lub obszarów A i B określonych na terytorium Polski w decyzji Komisji 2006/415/WE z dnia 14 czerwca 2006 r. dotyczącej niektórych środków ochronnych w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypu H5N1 u drobiu we Wspólnocie i uchylającej decyzję 2006/135/WE (*Dz. Urz. UE. L 164 z 16.6.2006, str. 51—60*).”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (*Dz. U. Nr 216, poz. 1599*).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w *Dz. U.* z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1045 i Nr 249, poz. 1830 oraz z 2007 r. Nr 133, poz. 920.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem grypy ptaków stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej i stanowi wdrożenie odstępstw, o których mowa w decyzji Komisji 2005/734/WE z dnia 19 października 2005 r. ustanawiającej środki bezpieczeństwa biologicznego w celu zmniejszenia ryzyka przeniesienia wysoce zjadliwej grypy ptaków spowodowanej przez wirusa grypy A podtyp H5N1 z ptaków dziko żyjących na drób i inne ptaki żyjące w niewoli oraz przewidującej system wczesnego wykrywania na obszarach szczególnego ryzyka (Dz. Urz. UE L 274 z 20.10.2005, str. 105, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 2c ust. 1 decyzji 2005/734/WE państwa członkowskie po uzyskaniu pozytywnych wyników przeprowadzonej oceny zagrożenia mogą zapewnić odstępstwa od wydanych zakazów.

Przyznane odstępstwa przewidują możliwość:

- 1) przetrzymywania kur, kaczek i gęsi, indyków, przepiórek, perlic, gołębi, bażantów i kuropatw, strusi oraz innych bezgrzebieniowców na otwartej przestrzeni poprzez zapewnienie tym ptakom możliwości czasowego przebywania na otwartej przestrzeni pod rygorem spełnienia określonych warunków; w związku z koniecznością uwzględnienia specyfiki hodowli zarodowej i reprodukcyjnej oraz utrzymywania strusi i innych ptaków bezgrzebieniowych określone zostały odmienne warunki utrzymywania kaczek i gęsi w takich hodowlach oraz strusi i innych ptaków bezgrzebieniowych;
- 2) organizowania targów, wystaw, pokazów i konkursów z udziałem żywych ptaków po uzyskaniu zgody powiatowego lekarza weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka i po spełnieniu określonych warunków;
- 3) wypuszczania gołębi na loty treningowe lub loty konkursowe pod rygorem spełnienia określonych warunków.

Główny Lekarz Weterynarii na podstawie analizy aktualnej sytuacji epizootycznej w zakresie grypy ptaków w Polsce wystąpił z wnioskiem o przyznanie

odstępstw łagodzących nałożone ograniczenia. Przyznanie w/w odstępstw wynika z tego, że po wystąpieniu grypy ptaków u drobiu przeanalizowano podejmowane decyzje w zakresie wykonywanych zakazów i nakazu, wynikających z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 grudnia 2007 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem grypy ptaków. Złagodzenie zakazów i nakazu, o których mowa w § 1 wynika z korzystnej sytuacji epizootycznej, a wyrażenie zgody na odstępstwa wymienione w § 1a projektu rozporządzenia są niezbędne dla prowadzenia efektywnej produkcji drobiarskiej. Ponadto wprowadzenie w/w odstępstw nie zwiększy ryzyka wystąpienia grypy ptaków. Analiza wykazała również, że brak umożliwienia ptakom w zakładach hodowli zarodowej lub zakładach reprodukcyjnych dostępu do otwartej przestrzeni oznacza zdecydowane pogorszenie warunków bytowania tych ptaków oraz ma negatywny wpływ na ich funkcje rozrodcze. Ponadto przetrzymywanie w zamknięciu kaczek i gęsi w w/w zakładach powoduje spadek nieśności oraz produktywności ptaków. U strusi i innych bezgrzebieniowców utrzymywanie ich bez dostępu do otwartej przestrzeni wywołuje silny stres, skutkujący zarówno wystąpieniem agresji powodującej okaleczenia lub złamania kończyn przyczyniające się do wzrostu śmiertelności, jak i drastycznym pogorszeniem parametrów użytkowości, takich jak nieśność, zapłodnienie, wylęgowość, niezwykle istotnych z uwagi na dalsze funkcjonowanie hodowli i produkcji bezgrzebieniowców w Polsce, co w konsekwencji może doprowadzić do zaprzestania prowadzenia produkcji m. in. jaj, piór oraz mięsa strusiego z powodzeniem sprzedawanych na rynkach zewnętrznych.

Utrzymywanie bezgrzebieniowców na otwartej przestrzeni będzie możliwe po poinformowaniu powiatowego lekarza weterynarii o zamiarze ich utrzymywania w sposób określony w proponowanym przepisie § 1a ust. 2 oraz o miejscu i liczbie utrzymywanych w ten sposób ptaków. Podmioty utrzymujące te ptaki zapewniają również, że są one trwale oznakowane, będą przebywały na otwartej przestrzeni pod stałym dozorem zapewniającym brak kontaktu tych ptaków z dzikimi ptakami.

Warunki utrzymywania gęsi i kaczek w hodowlach zarodowych oraz strusi i innych bezgrzebieniowców określone zostały w tym samym paragrafie w związku ze zbliżonymi wymaganiami stawianymi dla tych ptaków.

W proponowanym przepisie § 1a ust. 5 proponuje się dopuścić możliwość wypuszczania gołębi na loty treningowe lub loty konkursowe. Możliwość odbywania

takich lotów, a także udział w konkursach ma szczególne znaczenie, z uwagi na konieczność zapewnienia gołębiom udziału w lotach, co wynika z ich behawioryzmu.

W proponowanym przepisie § 1c dano powiatowemu lekarzowi weterynarii możliwość wyrażania zgody na organizowanie targów, wystaw, pokazów lub konkursów z udziałem żywych ptaków. Odstępstwo od rygorystycznego zakazu obowiązującego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i przyznanie uprawnienia powiatowemu lekarzowi weterynarii do podejmowania decyzji w tym zakresie jest związane z różnymi możliwymi wynikami ocen analizy zagrożenia, determinowanymi szeregiem czynników charakterystycznych dla danego obszaru tj. sytuacją epizootyczną, geograficzną, ekologiczną itd.

Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów normatywnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia nie został zamieszczony w programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na okres styczeń – czerwiec 2008 r.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Wejście w życie rozporządzenia w powyższym terminie nie będzie stanowiło naruszenia zasad demokratycznego państwa prawnego, ponieważ proponowane w nim rozwiązania wynikają z przepisów Unii Europejskiej i są korzystne dla podmiotów utrzymujących drób i inne ptactwo i mają na celu złagodzenie obowiązujących obecnie zakazów i nakazu związanych ze zwalczaniem grypy ptaków.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie dotyczy podmiotów utrzymujących ptaki, a także organów administracji publicznej nadzorujących taką działalność.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje obciążeń dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na funkcjonowanie producentów i hodowców drobiu.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został opracowany na wniosek Głównego Lekarza Weterynarii oraz w oparciu o postulaty zgłoszone przez organizacje społeczne oraz hodowców i producentów drobiu. Z uwagi na to, że projekt ten uwzględnia oczekiwania tych organizacji oraz producentów drobiu a także organizatorów wystaw ptaków, którzy oczekują jak najszybszego wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia i złagodzenia obowiązujących zakazów i nakazu związanych ze zwalczaniem grypy ptaków, odstąpiono od konsultacji społecznych.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: